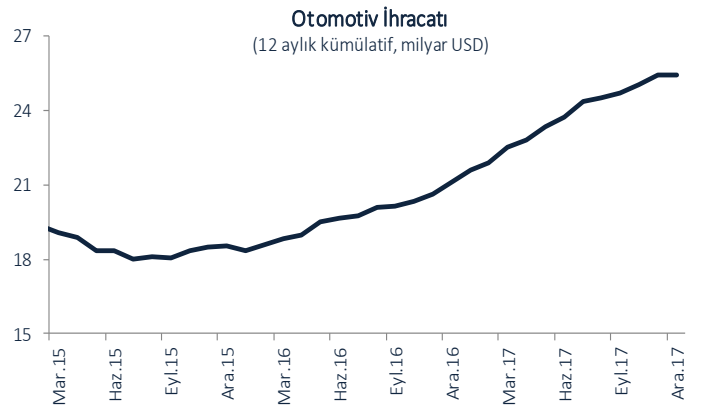
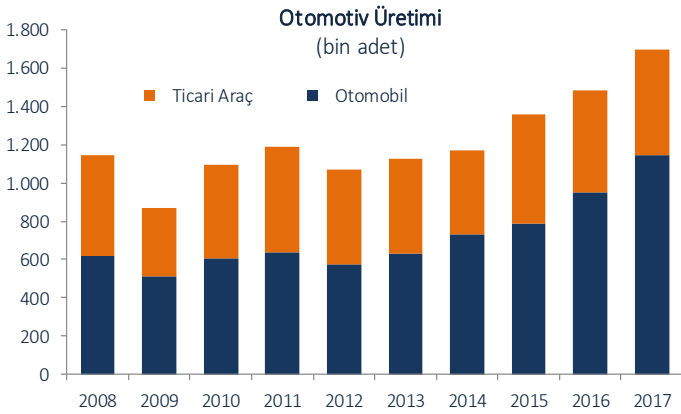

- Üretimini yaklaşık beşte dördünü dış pazara yönelik gerçekleştiren Türk otomotiv sektörü, yeni modellerin piyasaya sunulmasıyla 2017 yılında hızlı büyümüştür. Sektörün kapasite kullanım oranı yıl genelinde %85'in üzerinde gerçekleşerek diğer endüstri kollarından olumlu yönde ayrılmıştır.
- 2017'de toplam otomotiv üretimi yıllık bazda %14,1 artarak 1,7 milyon adet, otomobil üretimi %20,2'lik yükselişle 1,1 milyon adet düzeyinde gerçekleşmiştir.
- 2017 yılında ticari araç üretimi %3,3 ile sınırlı oranda artmıştır. Türk ticari araç sanayiinin neredeyse tamamını oluşturan kamyonet üretimi bu dönemde yatay seyretmiştir. Ağır ticari araç üretimi ise çevre ülkelerde yaşanan belirsizliklerin azalması ve taşımacılık faaliyetlerinin toparlanması paralelinde iyileşme kaydetmiştir.
- Avrupa ekonomisindeki canlanmaya bağlı olarak dış talebin ve yurt içinde otomobil üretiminin önümüzdeki dönemde olumlu seyrini dürdürmesi beklenmektedir. Ayrıca, EUR/USD paritesindeki gelişmelerin sektörün yurt dışı ciro gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Sektörün ihracatında önemli paya sahip olan otomotiv yan sanayiinin 2017 yılında ihracatı %5,1 artışla 6,7 milyar dolar olmuştur.
- Türkiye'de otomobil sahipliği henüz doygunluğa ulaşmamıştır. Yurt içinde bin kişi başına düşen otomobil

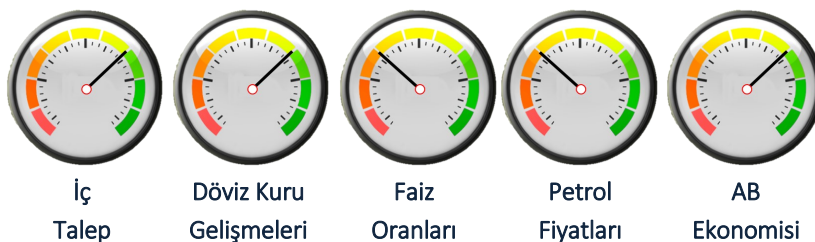
sayısı 195'tir. İlgili rakam Avrupa ülkelerinde 600 civarındadır. Türkiye'nin dinamik demografik yapısı orta vadede otomobil talebini destekleyen bir faktör olarak ön plana çıkmaktadır.

- İç talep koşullarının 2018 yılında otomotiv sektörünü destekleyeceği düşünülmektedir.
- İran'a yönelik yaptırımların hafiflemesi üretim üssü arayışında olan küresel otomobil üreticilerinin ülkeye yönelik ilgisini canlandırmıştır. Nitekim, Fransız otomotiv üreticisi Renault İran ile imzaladığı anlaşma ile bu ülkede 2018 yılında 150 bin adet/yıllık kapasite ile üretime geçmeyi planlamakta, 2024 yılına kadar ilgili kapasiteyi peyderpey artırarak 300 bin adet/yıla çıkarmayı hedeflemektedir. Renault başta olmak üzere çeşitli otomotiv firmalarının İran'da üretime geçme planları Türkiye'ye yönelik yatırımların yavaşlamasına ve Türk otomotiv sektörünün büyüme oranlarının bu durumdan olumsuz etkilenmesine neden olabilecektir.
- Yerli otomobil üretimi için "Otomobil Projesi Ortak Girişim Grubu İşbirliği Protokolü" beş firmanın katılımıyla 2017 yılında imzalanmıştır. 2019 yılına kadar prototipinin ortaya çıkması hedeflenen yerli otomobilin 2021 yılında satışa sunulması beklenmektedir. Aracın yeni nesil trendleri yakalayabilecek ve alternatif enerji kaynakları ile çalışabilecek nitelikte olacağı öngörülmektedir.

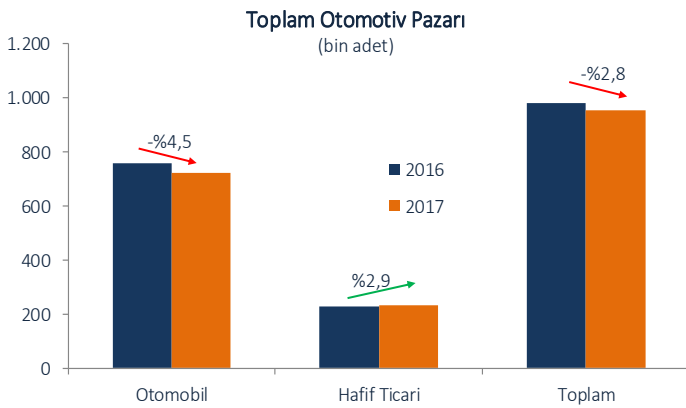

Kaynak: Otomotiv Sanayicileri Derneği, TÜİK

2018'de Makroekonomik Değişkenlerin Sektör Üzerinde Beklenen Etkileri

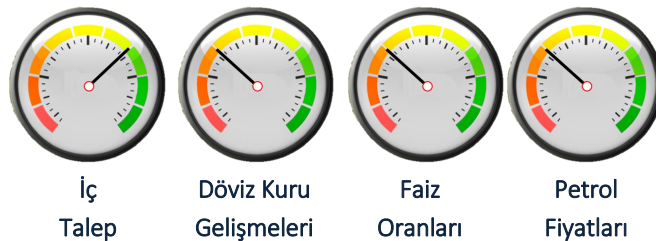
- Türkiye’de otomotiv pazarı 2017 yılında %2,8 daralarak 980 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Türk lirasındaki değer kaybı ve ÖTV oranlarında yapılan düzenlemeler nedeniyle iç pazarda yeni otomobil fiyatları 2017 yılında %21,3 oranında yükselmiştir. Ayrıca, yılın ilk aylarında tüketicilerin sergiledikleri ihtiyatlı tavır da otomobil satışlarını baskılamıştır. Böylece, otomobil pazarı yıl genelinde %4,5 daralarak 723 bin adede gerilemiştir.
- Öte yandan, filo kiralama şirketlerinin güçlü talebi iç pazardaki gerilemeyi sınırlandırmıştır. 2017’nin ilk dokuz aylık döneminde Türkiye’de satılan her beş araçtan birini filo kiralama şirketleri almıştır.
- Türk otomotiv sektöründeki güçlü üretime rağmen iç talebin büyük bir kısmı ithal ürünler ile karşılanmaktadır. 2017 yılında %10,3 gerileyerek 506 bin adet olan ithal ürünlerin iç satışlardaki payı %70 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- 2017 yılında güçlü iç talebin etkileri daha çok ikinci el otomotiv pazarında hissedilmiştir. Bu dönemde el değiştiren araç sayısı yıllık bazda %10,9 yükselişle 6,8 milyon düzeyinde gerçekleşirken, satışların bütün alt segmentlerde artış kaydettiği gözlenmiştir. Yurt içinde el değiştiren otomobil sayısı %9,8 artışla 5,2 milyona ulaşmıştır. Ticari segmentte hareketliliğin daha yüksek seviyede olduğu izlenmiş, kamyon ve kamyonet satışları sırasıyla %16,2 ve %14,3 oranında artmıştır.
- Son dönemde birinci el otomobil satışlarında yaşanan durgunluğu aşmak adına bir takım düzenlemelere gidilmiştir. Taahhüt kredisi limitlerini güncelleyen BDDK, fatura değeri 100 bin TL’ye kadar binek araçların %70’ine kadar; fatura değeri 100 bin TL’yi aşan araçların ise, bedelin 100 bin TL’ye kadar olan kısmı için %70’i, 100 bin TL’nin üstünde olan kısım için ise %50’sine kadar kredilendirilebileceğini açıklamıştır. 2018 yılı başında ÖTV matrahlarında yapılan güncelleme bazı otomobil fiyatlarına indirim olarak yansımıştır. Ayrıca, 16 yaş ve üzeri bazı araçların hurdaya ayrılması karşılığında araç sahiplerine yeni araç alımlarında 10 bin TL’ye kadar ÖTV indirimini sağlanması da 2018’de otomobil pazarını olumlu yönde etkileyecektir.
- Otomotiv satışlarında kredili satışların önemli bir paya sahip olması nedeniyle pazarın gelişimi faiz oranlarındaki değişime karşı duyarlıdır. Ayrıca iç pazarda ithal araçların yüksek payı nedeniyle sektörün gelişimi döviz kurlarındaki dalgalanmalardan da etkilenmektedir.
- OPEC’in petrol piyasasına denge getirme yönünde aldığı kararların yanı sıra son dönemde arz yönlü kesintiler nedeniyle petrol fiyatlarındaki artış belirginleşmiştir. Petrol fiyatlarında geline seviyelerin 2018 yılı genelinde korunması, otomotiv satışları üzerinde baskı uygulayabilecek bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir.

	İkinci El Satış Rakamları (adet)		
	2016	2017	Değişim (%)
Otomobil	4.727.073	5.190.158	9,8
Kamyonet	1.073.987	1.227.328	14,3
Kamyon	166.786	193.800	16,2
Minibüs	143.178	164.497	14,9
Otobüs	53.245	60.210	13,1
Özel Amaçlı	5.273	6.616	25,5
Toplam	6.169.542	6.842.609	10,9

Kaynak: Otomotiv Distribütörleri Derneği, TÜİK

2018’de Makroekonomik Değişkenlerin Sektör Üzerinde Beklenen Etkileri

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.